

Dosarul nr. 2rac-200/2022
2-20131590-01-2ra-24082022

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Centru (M. Alexei)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (A. Panov, O. Cojocaru, M. Anton)

Î N C H E I E R E

26 octombrie 2022

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecători

Dumitru Mardari
Galina Stratulat
Victor Burduh

examinând admisibilitatea recursului declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Iteco Corp”, reprezentată de avocatul Macovei Gheorghe,
în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea cu Răspundere Limitată „Iteco Corp” împotriva Societății cu Răspundere Limitată „Iursalin & Co” cu privire la încasarea datoriei și penalității,
împotriva deciziei din 12 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La 26 mai 2020, S.R.L „Iteco Corp” a depus cerere de chemare în judecată împotriva S.R.L „Iursalin & Co”, prin care a solicitat încasarea din contul pârâtei 29,20 dolari SUA cu titlu de datorie, suma de 3918,74 dolari SUA, cu titlu de penalitate și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a indicat că în perioada 03.02.2020 – 07.02.2020 a prestat servicii de transport internațional de mărfuri la solicitarea pârâtei.

În baza comenzii nr. 817 pentru transport internațional din 03 februarie 2020, la solicitarea pârâtei, urma să fie asigurată transportarea încărcăturii pe ruta Republica Belarus - Republica Moldova, tipul încărcăturii: peliculă; cantitate 86 m.c.; data încărcării 05 februarie 2020; camion xxx.

Conform contractului încheiat s-a convenit asupra prețului de 1300 dolari SUA, ce urma să fie achitat în maxim 15-20 zile după data încărcării mărfii.

În calitate de transportator, a asigurat încărcarea mărfii, fiind pregătită pentru transportarea acesteia.

Conform scrisorii de trăsură (CMR) din 05 februarie 2020 și din 06 februarie 2020, la rubrica 24, s-a confirmat recepția mărfii și lipsa pretențiilor privind încărcătura livrată prin aplicarea ștampilei și semnăturii în CMR de către destinatarul S.R.L „Iursalin & Co”.

Ulterior, la 07 februarie 2020, în adresa pârâtei a fost expediată factura fiscală seria IY nr. 2192290 pentru servicii de transport internațional în sumă de 22658,74 de lei, conform cursului BNM din 07 februarie 2020, totodată fiind anexat și actul

de primire-predare a lucrărilor, ce confirmă lipsa pretențiilor în privința serviciilor prestate din partea beneficiarului S.R.L „Iursalin & Co”, acestea fiind recepționate de către pârâtă la 06 martie 2020.

Deși termenul limită pentru efectuarea plăților în baza serviciilor de transport a expirat la 20 zile după încărcarea automobilului, și anume la 26 februarie 2020, pârâta nu a achitat în termenul stabilit serviciile de transport în baza contractului nr. 817 din 03 februarie 2020.

În corespundere cu contractul-comandă încheiat, prețul pentru efectuarea transportului a fost convenit în valută străină, cu mențiunea ca prețul să fie achitat prin transfer, în decurs de 15-20 zile de la încărcarea mărfii, însă pârâta a omis termenul de achitare a datoriei conform contractului comandă nr. 817 din 03 februarie 2020, data scadentă fiind 26 februarie 2020 și doar la 11 mai 2020, cu o întârziere de 76 zile, pârâta a efectuat achitarea sumei de 22658,74 de lei.

Totodată, condițiile contractuale prevăd achitarea prețului contractului în mărime de 1300 dolari SUA în termen de 15-20 zile de la încărcarea automobilului. Astfel, potrivit cursului BNM din ziua efectuării plății de către pârâtă la 11 mai 2020 1 leu = 0,0561 dolari SUA, astfel încât suma achitată de pârâtă la 11 mai 2020 în mărime de 22658,74 de lei echivalează cu 1270,72 dolari SUA, astfel fiind restantă suma de 29,20 dolari SUA, motiv pentru care reclamanta se consideră îndreptățită să încaseze din contul pârâtei suma de 29,20 dolari SUA cu titlu de datorie restantă în baza contractului de transport nr. 817 din 03 februarie 2020, precum și penalitatea contractuală, stabilită de părți în mărime de 4% din prețul contractului pentru fiecare zi de întârziere, ce însumează 3918,74 dolari SUA pentru perioada 26.02.2020 - 26.05.2020.

A remis în adresa pârâtei somația nr. 0344/20, recepționată la 20 mai 2020, însă pârâta în continuare evită să-și execute obligațiile stabilite prin contract.

Prin hotărârea din 11 februarie 2021 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea înaintată de S.R.L „Iteco Corp” a fost admisă parțial și s-a încasat din contul pârâtei suma de 29,20 dolari SUA cu titlu de datorie, suma de 3918,74 dolari SUA cu titlu de penalitate, 2099,57 de lei cu titlu de compensație a taxei de stat și suma de 3000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică, în rest pretențiile au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 12 mai 2022 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de S.R.L „Iursalin & Co” reprezentat de avocatul Sergiu Cotruță.

A fost casată hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 11 februarie 2021, cu emiterea unei hotărâri noi, prin care, cererea de chemare în judecată depusă de S.R.L „Iteco Corp” împotriva S.R.L „Iursalin & Co” cu privire la încasarea datoriei, penalității, a fost respinsă.

A fost încasat din contul S.R.L „Iteco Corp” în beneficiul S.R.L „Iursalin & Co” suma de 1574,25 de lei cu titlu de compensare a taxei de stat aferentă apelului declarat.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că deși intimata invocă existența unei diferențe de curs între cel aplicat la data întocmirii facturii fiscale din 07 februarie 2020 și cel existent la data efectuării de către intimată a plății la 11 mai 2020, aceasta nu a prezentat instanței dovada întocmirii unei facturi pentru diferența de curs, fapt ce exclude obligația apelantei de a acoperi diferența respectivă în condițiile determinării prețului în valută națională de către creditor la cursul valutar aplicat de acesta. Din aceste motive, instanța de apel a conchis asupra lipsei

obligăției apelantei de a achita intimatei suma de 29,20 dolari SUA cu titlu de datorie, fapt ce denotă netemeinicia pretenției date.

Cu referire la pretenția privind încasarea penalității, instanța de apel a notat că la primirea executării creditorul/intimata, contrar exigențelor art. 949 alin. (3) din Codul civil, nu și-a rezervat expres dreptul de a pretinde încasarea penalității aferente termenului de întârziere, somația prin care aceasta din urmă a pretins plata penalității fiind remisă în adresa apelantei doar la 18 mai 2020, deși plata a fost efectuată la 11 mai 2020, fapt ce nu poate fi apreciat ca rezervă imediată la primirea executării. Din aceste considerente, instanța de apel a conchis că pretenția intimatei privind încasarea penalității este nefondată și posibil de a fi respinsă.

La 15 august 2022, SRL „Iteco Corp”, reprezentată de avocatul Macovei Gheorghe a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel, cu pronunțarea unei decizii noi privind menținerea hotărârii primei instanțe (f.d. 3-9, vol. II).

În motivarea recursului a manifestat dezacordul cu decizia instanței de apel reiterând argumentele indicate în cererea de chemare în judecată.

Suplimentar a specificat că instanța de apel a interpretat în mod eronat legea, a apreciat probele în mod arbitrar, a neglijat mijloacele probatorii pertinente, fapt care a determinat emiterea unei decizii neîntemeiate.

A enunțat că, în măsura în care, plata se face conform cursului din ziua executării obligației, este evident că, intimatul SRL „Iursalin&CO” nu a achitat integral serviciile de transport, la momentul actual fiind scadentă o datorie în mărime de 29,20 dolari SUA ce urmează a fi încasată pe cale silită.

În opinia recurentului, instanța de apel greșit a constatat că este necesară emiterea unei noi facturi fiscale or, Codul civil nu instituie o asemenea obligație, iar temeiul obligației de plată nu este factura fiscală ci contractul comandă nr. 817 pentru transport internațional din data de 03.02.2020.

Totodată a specificat că, sunt inaplicabile regulile de rezervare a dreptului de a cere penalitate de întârziere în cazul dedus judecății or, raportul juridic obligațional este dictat de clauza contractuală conform căreia pentru executarea cu întârziere a obligației - contractul nu încetează, însă generează o nouă obligație - cea de a achita penalitatea.

În conformitate cu art. 434 din Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Termenul de 2 luni este termen de decădere și nu poate fi restabilit.

Cu referire la termenul de declarare a recursului, instanța de recurs menționează că Curtea de Apel Chișinău a emis dispozitivul deciziei la 12 mai 2022.

La 15 iunie 2022, prin intermediul poștei electronice a fost expediată în adresa participanților la proces decizia motivată (f.d. 197, vol. I).

Astfel, Colegiul constată că, recursul depus de SRL „Iteco Corp”, reprezentată de avocatul Macovei Gheorghe la 15 august 2022, se consideră depus în termenul stabilit de lege.

La 25 august 2022, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului copia cererii de recurs, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la materialele dosarului (f.d. 12, vol. II).

La 30 august 2022, SRL „Iursalin&Co”, reprezentată de avocatul Sergiu Cotruță a depus referință pe marginea recursului, solicitând respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel (f.d. 15-21, vol. II).

În conformitate cu art. 439 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copiei de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia.

Judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Examinând temeiurile recursului completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține următoarele.

Temeiurile de declarare a recursului sunt prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

Instanța de recurs reține, că examinarea admisibilității recursului presupune verificarea conformității temeiurilor invocate în cererea de recurs cu temeiurile prevăzute în art. 432 din Codul de procedură civilă.

La caz, Colegiul constată că argumentele invocate în cererea de recurs nu se încadrează în limitele stabilite de norma indicată, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei contestate or, motivele recursului sunt similare celor invocate în cadrul judecării cauzei, asupra căror instanța de apel s-a pronunțat.

Dezacordul recurentului cu decizia instanței de apel, relatarea situației nu constituie un temei de casare a deciziei contestate or, recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

Totodată, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că, potrivit regulilor din Secțiunea a II-a din Capitolul XXXVIII Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă.

Din recursul declarat nu rezultă că instanța a apreciat arbitrar probele.

În acest sens Curtea Europeană a Drepturilor Omului în jurisprudența sa constantă statuează că, dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicite admise (Golder împotriva Regatului Unit, p.38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), p. 230). Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei,

p. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, p. 45).

Curtea a mai reiterat că, modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective; trebuie ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem (a se vedea Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-I, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Având în vedere cele expuse mai sus, recursul declarat de SRL „Iteco Corp”, reprezentată de avocatul Macovei Gheorghe, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă și, drept urmare, sunt inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 270, 433 lit. a), 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Iteco Corp”, reprezentată de avocatul Macovei Gheorghe.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Dumitru Mardari

judecători

Galina Stratulat

Victor Burduh